www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXXII. — Число 66. — Джерзи Сиґі, Н. Дж., четвер, 20. марта, 1924. — VOL. XXXII. — No. 66. — Jersey City, N. J., Thursday, March 20, 1924. — THREE CENTS

ПАЛАТА ПОСЛІВ УХВАЛИЛА БОНУС

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Палата послів ухвалила 355 голосами проти 54 бонусовий проєкт, після котрого бувші жовніри американської армії з великої війни будуть мати право вибору межи обезпеченнєм та готівкою.

Дебата в повній палаті тревала всего 40 хвилин. Конгресмени голосували в ісй справі, не оглядаючися на партійні ріжниці.

Після обчислень урядових знатоків кошта проєкту будуть виносити 2 міліярди 119 міліонів долярів. Провідники републиканської партії заявили, що вони ще не знають, яке становище супроти проєкту займе президент Кулидж.

РОСКРИВАЮТЬ СПЕКУЛЯЦІЇ МІНІСТРА СУДІВНИЦТВА НАФТОВИМИ УДІЛАМИ

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Сенатовому комітетови, що розслїджує нафтову аферу, предложено нині документальні докази, що ряд визначних політиків, стоячих близько уряду, займалося спекуляцією при закупні і продажі шерів нафтових компаній.

Межи особами, вмішаними в сю спекуляцію, подано: генерального прокуратора Доверті; секретаря президента Слемпа; сенатора Елкинса; конгресмена Равза; сенатора Кертиса; та других.

„УРЯДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ" ДОГЕРТІ НА ПОЛИ ПРОГИБІЦІ

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Перед комітетом сенату, що розслїджує врядованнє ґенерального прокуратора Догерті, ставав нині яко свідок Віліем Ор, колишній секретар бувшого нюйорського стейтового ґубернатора Гвитмена, та зізнав, що Догерті побирав теж хабарі за те, що дозваляв проти закона вибирати горівку та другі горячі напитки з магазинів.

ВОЛШ ВИЗДОРОВІВ ТА ВЕДЕ ДАЛІ СЛІДСТВО

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Сенатор Волш з Монтани вислав до сенатового комітету для нафтової афери телеґраму, в котрій каже, що він уже виздоровів зовсім та вертає назад до праці в комітеті, щоби прослідити кожду справу, звязану зі скандалом.

АТАКУЮТЬ КУЛИДЖА В СЕНАТІ

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Підчас сенатової дебати над хабарництвом міністра судівництва за виставлюванне рухомих образків з кулачних бійок демократичні сенатори напали на президента Кулиджа за те, що й він дивився на образки з кулачної бійки межи Демпсім та Карпатієром, як їх показувано в приватнім домі видавця вашінґтонської ґазети Повста.

ОЩАДЖУЮТЬ НАФТУ

ВАШІНҐТОН ,18. марта. — Департамент фльоти виготовляє для конґресу проєкт нового закона про нафтові терени, застережені для американського уряду. Після сього проєкту малобися нафтові терени ощаджувати як найбільше та добувати з них лишень тільки нафти, кілько доконче потрібно для вжитку фльоти.

СЕНАТ ЗАТВЕРДИВ НОВОГО МІНІСТРА ФЛЬОТИ

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Без довшої дебати сенат потвердив іменованнє судді Вилбера наступником Денбі на становищи міністра фльоти.

ЗА РОБІТНИЧІ ЗАКОНИ

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 18. марта. — Перед стейтовою леґіслятурою є тепер кількадесять проєктів про робітничі справи. Велике їх число відноситься до недільного спочинку робітників, головно робітників на зелїзницях та вуличних трамваях. Обі палати леґіслятури відбувають довгі переслухання над сими питаннями, а підчас них приходить часто до острої виміни думок межи представниками підприємців та представниками робітників.

УРЯД ПІЗВАВ ПОЛЬСЬКОГО СЕНАТОРА ЗА ГОРОЖАНЬСТВО

НЮ ЙОРК, 18. марта. — Федеральний уряд виїс в суді позов о уневажнення американського горожаньства польського сенатора Луиса Гамерлінґа.

Гамерлінґ був колись в Америці головою Товариства Чужинецьких Часописий, але потім поїхав до Польщі, приняв її горожаньство та був вибраний до польського сенату. Тепер він приїхав до Америки, щоби як кажуть старатися о позичку для польського уряду, і власне сю хвилю використав уряд, щоби доручити йому позов, що конче вимагається законом в таких процесах. Уряд закидує Гамерлінґови пашпортовий обман.

З МЕКСИКАНСЬКОЇ ЗАВЕРУХИ

МЕКСИКО, 18. марта. — Федеральні війска президента Обрегона ведуть далі доспішну кампанію проти повстанців у полудневій части Мексика.

Федеральні війска почали з трох сторін наступ на останки повстанців у стейті Юкатані та Кампече. Сподіються в короткім часі упадку Пуерто Мехико та Оаксаки, тепер двох головних осередків революції.

РЕВОЛЮЦІЯ В ГОНДУРАСІ

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Дві партії, котрі противилися урядови Гондураса, а робили революцію кожда на свою руку, почали вже зближатися до себе.

До департаменту стейту донесено, що пяні жовніри одної революційної партії стріляли на дім американського посольства в Тегусіґальпі.

ЗА ОЩАДЖУВАННЄ ДЕННОГО СВІТЛА.

В кількох стейтових леґіслятурах ведеться тепер боротьба за ощаджуванне денного світла. В нюйорськім стейті, приміром, істнує закон, який дозволяє містам заводити в себе ощаджуванне денного світла, себто посувати годинник в літі о одну годину вперед, але тепер фармери стейту ведуть проти сього закона завзяту кампанію.

СУД ПРО ВЧИНОК П. Е. СТРУТИНСЬКОЇ.

Стейтовий суд в Шикаґо, Илинойс, вирішив дня 14. марта справу п. Емілії Струтинської, котра дня 7. жовтня 1923 року вбила в церкві українсько-католицького священика о. Василя Стецюка. Суд вислухав оречення стейтового знатока психіятрії др. Віліема О. Крона, котрий посвідчив, що пані Струтинська хора душевно людина. Лікар говорив, що п. Е. Струтинська терпить на еґоцентризм та що її здається що вона на се й живе на світі, щоби визволити свій народ, навіть убійством.

П. Струтинська прислухувалася виводам психіятрів з виразним негодованнєм, а опісля сказала: „Коби вони мене повісили, то тоді щойно і американський і український народи зрозуміли би мене. Я мусіла вбити його (о. Стецюка).".

З огляду на се оріченнє судових психіятрів суд в дійсности пані Струтинської не судив але казав її віддати до заведення для божевільних у Канкакі.

ЗЛОВИЛИ ТРЕТИЙ РАЗ.

До іміґраційного дому на Елис Айленді доставлено іміґранта Джорджа Ґусенса, котрий втікав звідси вже два рази. Він приїхав до Злучених Держав крадьком ще в 1922 р., і іміґраційний уряд казав його відправити назад до Франції, звідки він приїхав. Він втік з уряду, і уряд через цілий рік шукав за ним. Зловлено його недавно, але він знова втік по 22 днях побуту на острові. Тепер над ним поставлено вже спеціяльного сторожа, який має пильнувати його одного.

ВЕЛИКІ СНІГИ У ФРАНЦІЇ.

Французька преса подає, що в південній Франції наслідком снігових завій припинено залізничну комунікацію на лінії Париж-Марсилія-Ніцца.

БЕРҐДОЛ ХОЧЕ ВЕРТАТИ.

ВАШІНҐТОН, 18. марта. — Департамент стейту та департамент війни заявили згідно, що ні один ні другий не буде входити в ніякі переговори з американським дезертиром Берґдолом, що втік був до Німеччини, а тепер хоче навязати переговори про умови свого повороту. Уряд стоїть на становищи, що Берґдол має здатися безумовно.

ДІТЯМ З АМЕРИКИ.

Іванови Орлякови, Стефанови Петришинови, Михайлови Петришинови, Львови Михалюкови, Іванови Майчукови, Павлови Михайлечкови, Михайлови Мосьондзови, школярям з Філядельфії, Па. і п. Семенови Личакови, підстаршині У. Г. А. складає **Старшина Кружка УПТ. в Бережанах** сердечну подяку за коляду 8 долярів на річ „Р. Школи" і 3 дол. на сирітський захист.

Гнат Мартинець, голова.
Лев Крипякевич, секретар.

СУД НАД „ЧУДОТВОРЦЯМИ"

В Харкові закінчився суд над „чудотворцями", що роспускали в серпні 1923 р. вісти про чудотворне відновлення копули на Воскресенській церкві. Спеціяльна комісія здемаскувала обман, в якому брали участь представники духовенства. Двох обвинувачених засуджено на три роки тюрми, а деяких співвинних завдяки лагодячим обставинам як їхній малій інтелігенції, засуджено на менчі кари.

ДЕМОНСТРАЦІЯ КАМЕНИЧНИКІВ.

Союз румунських власників будинків уладив в Букарешті бурливу демонстрацію перед королівською палатою, протестуючи проти спротиву уряду зменшити охорону комірників. Буржуазних демонстрантів розігнала щойно поліція й військо. Король Фердинанд, який саме мав кудись їхати, мусів підождати, поки звільниться дорога.

НАЙБІЛЬШИЙ ЛІТАК.

В Тулюзі (півд. Франція) викінчують будову нового повітряного велитня. Апарат є широкий на 24 метри і має забрати крім 25 пасажирів 4000 кґ. вантажу. Аероплян має три мотори, кождий силою 370 парових коней.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

—о—

О. совітник Теофан Обушкевич упокоївся дня 16. с. м., проживши 83 роки.

Похорон відбудеться з дому о. Івана Фекули у Френквил Па. в церкві св. Иоана Крестителя, в Майзевил, Па.

Вічная йому память!

ШЛЮБ З ПЕРЕПОНАМИ.

Дня 20. м. м. в Стрию відбувся шлюб військового лікаря. Годину перед шлюбом під костелом зібралася ціла юрба давних любовниць пана лікаря і то враз із мамами, батьками, сстрами і — декотра з них з дітьми новоженця. Переляканий лікар не явився на означену пору в костелі, а ксьондз за намовою пана молодого, замкнув костел і вигнав за браму цілий леґіон претенденїв на посади жінок лікаря. В тій хвилі молода пара увійшла тихцем бічними дверима до закристії і шлюб таки вдався. Але підчас повороту новоженців до рідного гнізда, на адресу лікаря посипалися проклони, нецензурні оклики і дрібонькі камінчики — замісць квітів від давних любовниць. Цей випадок викликав нечувану паніку серед молодіжи в Стрию і неодин легкодушний кавалір дав собі слово чести зійти з дороги соблазни і гріха та навернутися на дорогу праву, щоби підчас свого шлюбу не попасти в таку халепу, як той лікар.

НОВИЙ ГОЛОД В РОСІЇ.

З Москви звідомляють, що в деяких провінціях Росії, особливо над Волгою і серед Башкірів грозить населенню новий голод, більшість населення вже вичерпала всі припаси збіжжа, а засівати піль взагалі нема чим. Дається відчувати брак худоби, а коні випродано так, що на 5 господарств припадає 1 кінь.

СНІГИ НА УКРАЇНІ.

Вся Україна покрита нечувано грубою сніговою скатертю. Найбільше груба верства снігу доходить до 60 цм. В Харківській і Полтавській ґуберніях. На полудні грубість снігової верстви менча, наприклад, в околицях Одеси доходить до 20 цм. Такої глибини снігу за останніх 33 роки на Україні не помічалося ані разу.

ВИННИКИ МІСТОЧКОМ.

Польський сойм приняв ухвалу про зачислення громади Винник до спису місточок.

ВИБОРИ НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСИ ДО ЧЕСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

ПРАҐА, столиця Чехо-Словаччини, 18. марта. — При виборах до чесько-словацької палати послів на Підкарпатській Руси значний успіх осягнули комуністи. Вони здобули 100,000 голосів із усіх 250,000 голосуючих. До палати послів вибрано 5 комуністів, а соціял-демократи, трудова партія, аграрії і Мадяри здобули по одному мандатови.

До сенату комуністи вибрали двох сенаторів, а мадярські партії (?) по одному.

СПРАВА 12-МИЛЕВОЇ ГРАНИЦІ НА АМЕРИКАНСЬКИХ ВОДАХ

ЛОНДОН, 18. марта. — Канада й Ірляндія не потвердили ще американсько-анґлійського договору про признанне Америці права перешукувати кораблі на американських водах на просторі 12 миль.

Як вони потвердять умову, так вона увійде в житте.

АНҐЛІЙСЬКО-РОСІЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ

ЛОНДОН, 18. марта. — Російська делеґація приїде сюди небаром на переговори з анґлійським правительством у справі заключення договору. Конференція зачнеться в першому тижні квітня. Головою російської делеґації має бути большевицький комісар закордонних справ Григорій Чічерін.

ПРИЗНАННЄ МОРҐЕНА ДЛЯ ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ, 18. марта. — Нюйорський банкир Дж. П. Морґен, який дав Франції позичку в сумі $100,000,000, прибув до Франції. Він заявив звітникови ґазети Еклер, що Франція удержить франка на теперішній висоті, завдяки тому, що не друкує нових банкнотів, що ухвалила нові податки, та що додержує фінансові зобовязання.

ТРУСИ В ПАРИЖІ

ПАРИЖ, 18. марта. — Нині переведено тут трус в мешканнях 16 Парижан, яких влада підозріває, що ведуть серед армії аґітацію проти мілітаризму.

ФРАНЦУЗИ З ДОПИТОМ ДО АРХИЕПИСКОПА ГЕЙСА

ПАРИЖ, 18. марта. — Французьке правительство звернулось через французького кардинала Дібуа із запитом до нюйорського архиепископа Гейса, котрий тепер в Римі, чи се правда, що він підписав відозву в справі помочі Німцям, в якій говориться про французькі звірства над німецькими женщинами і дітьми.

ФРАНК ЩЕ ІДЕ ВГОРУ

ПАРИЖ, 18. марта. — Нині на тутешній біржі франк дійшов до 5 центів, а навіть хвилево був пересягнув сю ціну.

Се наслідком того, що богато Американців їде тепер до Франції на весняний побут і купує франки.

ПЕРСИ ХОТЯТЬ РЕПУБЛИКИ

ПАРИЖ, 18. марта. — З Тегерану, столиці Персії, повідомляють, що там зачався сильний рух задля повалення монархії, а установлення републики в Персії.

Перський шах є тепер в Парижі.

ҐРЕКИ НЕ МОЛЯТЬСЯ ВЖЕ ЗА КОРОЛЯ

АТЕНИ, столиця Греції, 18. марта. — Нині вперве в історії Греції грецькі церкви викинули з молитов їгадку про короля.

З ПРОЦЕСУ ЛЮДЕНДОРФА

БЕРЛІН, 18. марта. — В процесі о державну зраду в Мінхені, столиці Баварії, заявив обжалуваний ґенерал Людендорф, що він не почувається до жадної вини, бо цілий плян державного перевороту приготовили другі, а його тільки втягнули до акції.

Зновуж провідник баварських фашістів Гітлер признався до всеї вини і взяв її на себе. Він заявив, що приготовляв переворот і хотів з баварським військом пійти на Берлін та повалити републиканську владу й обновити монархію.

ПАПА РИМСЬКИЙ ЗДОРОВИЙ

РИМ, 18. марта. — Самий папа римський Пій XI заперечив рішучо вісти ґазет, начеб він був тяжко хорий.

Папа римський на се сказав: „Я мушу вмерти скорше або пізнійше. Але не можу зрозуміти, чому люди хотять, аби я помер так дуже скоро. Я відай ще ніколи в життю не почувався так здоровим і сильним як власне тепер".

Тесаме заявив його лікар професор Андреа Амічі.

ТИФ В ЯПОНІЇ

ТОКІО, столиця Японії, 18. марта. — Протягом останніх 70 днів в Токіо занедужало на тиф 1,739 осіб; з того померло 395 осіб.

Лікарі кажуть, що ся пошесна недуга поширилась головно ізза того, що минула зима була суха.

СПРАВА ПРИЗНАННЯ РОСІЇ КИТАЄМ

МОСКВА, 17. марта. — Російський совєтський уряд повідомив китайське правительство, що дає йому три дні часу до підписання договору між Росією і Китаєм, на основі якого привернено би правильні передвоєнні взаємини.

Китайське правительство отягається з потвердженнєм договору, який підписав китайський представник др. С. Т. Ванґ з російським представником М. Караханом, ізза протесту Франції і Японії.

СВОБОДА В РОСІЇ

РИҐА, столиця Латвії, 14. марта. — Російське совєтське правительство далі вязнить і засилає тисячі людий за найменші провини або і безосновні підозріння.

НАЙНОВІЙШІ КНИЖКИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ

† До характеристики українських правих партій. В. Андрієвський	10
† В 60-ї роковини смерти Шевченка	10
† Жах. Збірка оповідань. Бандурист	10
† Незабутні. Нариси. Б. Лепкий	15
† Памяти І. Франка. Зібрав З. Кузеля	10
† З минулого. Т. І. В. Андрієвський	70
† Українська літературна мова й правопис	10
† Енеїда. Твори. Т. І. Котляревський	45
† Наталка Полтавка і ін. Твори. Т. II. І. Котляревського	25
† Славянський світ в його минулому й сучасному. Д. Дорошенко 1.50, в гарній оправі в пл. полотно з картою Славянщини	2.00
† Своїми утіками. В. Леонтович	30
† Життя й відносини на Радянській Україні. І. Герасимович	20
† Під колесами історії. Д-р С. Томашівський	25
† Марко Проклятий і ін. Твори. О. Стороженко	45
† Кобзар. Т. Шевченко	1.50
† Повісті (Артист, Музика й ін.) Т. Шевченко	90
† Чорна Рада. Твори. Т. І. П. Куліш	50
† Поезії. Твори. Т. II. П. Куліш	50
† Голод на Україні. З 39 образками. І. Герасимович	50
† Василько Ростиславич. В. Бирчак	1.00
† Кобза та кобзарі. В. Ємець	35
† Національне виховання. Б. Клин	15
† Україна. Твори. Т. III. П. Куліш	30
† Псалтир. Твори. Т. IV. П. Куліш	50
† Огляд національної території України. Др. Ст. Рудницький	35
† Каїн і Авель. Драма. І. Орлов	30
† Українська справа зі становища політичної ґеоґрафії. Др. Ст. Рудницький	50
† Словар української мови, повний, в двох томах кишенового формату, Б. Грінченко, в оправі	6.00
† Російсько-український словар в 1 томі в кишеневім форматі, Уклавець і Спілка, в оправі	3.00
† Струни. Антологія української поезії від найдавніших до нинішних часів. Влаштував Б. Лепкий. 2 томи	2.75
† Оповідання в Всесвітньої історії, Ол. Барвінський, в двох частях	80
† Основи Пластуства (скавтінґ), О. Яремченко	10
† З минулого, І. В. Андрієвський, в пол. оправі	1.50
† Вибір Творів, Яків Щоголів	25
† Дорош, Гаркуша і инші оповідання, Олексія Стороженка	45

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий мані-ордер на їм, яке подаємо у поникній адресі.

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Single Copy 3 cents a copy
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодинока число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сіті і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці $2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ВБИВСТВА ТОВПИ.

Федеральна Рада Церков, що лучить всі протестантські церкви Злучених Держав, оголошує звіт про лінчі (самосуди) у минувшім році.

На основі звіту, жертвою самосудів товпи впало в 1923. році 28 осіб. В сьому числі було 26 мущин та 2 женщини; 26 Муринів та 2 білих. Все те були люди, яких товпа схопила та вбила, не переводячи ніякого безсторонного суду. Се були просто морди товпи озвірілих людий.

Тому й слушно Федеральна Рада Церков зве сей звіт звітом чорного пятна на чести Злучених Держав. Та не всі стейти в сьому однаково провинилися. На 48 стейтів всего 9 стейтів мало в себе лінчі, а 39 вже лінчів в 1923. році не мало. Є се певний поступ, коли зважити, що в 1922. році було 36 таких стейтів, які не мали в себе лінчів.

Так само зменчалося число самих лінчів. Сьогорічний розрахунок, показуючий 28 лінчів, се найліпший під тим зглядом рекорд від часу, як ведено розрахунки людий, вбитих товпою без суду. Другим з ряду найліпшим роком був 1917. рік, котрий бачив 38 лінчів, а були такі роки, що було їх сотки, а найгірший з усіх, рік 1892., зазначився аж 253 самосудними вбийствами.

Значиться, і в сій справі видно значний поступ. Кождого року зростає почесна ліста стейтів, себто ліста стейтів, що не мали лінчів через цілий рік. За 1923. рік, приміром, на сю почесну лісту попали стейти Саут Каролайна, Тенесі та Алабама. Памятна подія, бо від початку свого існування ні Саут Каролайна ні Алабама не прожили року без лінчового вбийства.

Поступ в зменченню числа самосудів приписує Федеральна Рада Церков передовсім аґітації церков, які послідними часами стали класти натиск на потребу обявлення Христіянської любови супроти Муринів; далі діяльности цілого ряду муринських орґанізацій, що поклали собі за виразну ціль боротися проти лінчів; а наконець політичним заходам коло ухвалення закона проти лінчів, який самий собою товкнув богато урядників до зусиль не допустити до самосудів, та ухвалению подібних законів в кількох стейтах.

Звіт Федеральної Ради Церков добре каже, що самосуди залежуть виключно від публичної опінії, себто самої суспільности. Коли суспільність буде дивитися на кождого, що бере участь в самосуді, як на учасника масового злочину, тоді й сих злочинів не стане.

ПРО ЗЛОЧИН НАД ПОК. БЕСАРАБОВОЮ.

УРЯДОВИЙ ПРОТОКОЛ ПРО ПОБИТТЯ БЛ. П. ОЛЬГИ З ЛЕВИЦЬКИХ БЕСАРАБОВОЇ.

ЛЬВІВ, 1. марта. — Дневник Діло пише:

На доманнє рідні пок. Бесарабової радник Анґельський відчитав ЗЛАДЖЕНИЙ ПРОФ. СЕРАДЗЬКИМ ПРОТОКОЛ СЕКЦІЇ, ЯКИЙ УСТАНОВЛЯЄ, ЩО ДЕНАТКА БУЛА СКАТОВАНА ВІД НІГ ДО ГОЛОВИ. НІОДНА ЧАСТИНА ТІЛА, ВКЛЮЧНО З ГОЛОВОЮ, НЕ БУЛА ВІЛЬНА ВІД ТЯЖКИХ ПОБОЇВ. В РІЖНИХ МІСЦЯХ НАХОДЯТЬСЯ СИНЯКИ ЗАВБІЛЬШКИ КОРОНИ, А ПОДЕКУДИ І ДИТЯЧОЇ ДОЛОНІ. НА КОЛІНАХ Є ЗДЕРТЯ ВЕРХНЬОЇ ШКІРИ, ЩО ВКАЗУВАЛО БИ, ЩО ДЕНАТКУ БИТО ПО КОЛІНАХ АБО КИДАНО НЕЮ ДО ДОЛІВКИ.

Для висвітлення того страшного варварства слід прилюдно оголосити протокол секції.

Досі не арештовано нікого з винуватців сеї траґедії.

СТУДЕНТИ З ПРИВОДУ ЗЛОЧИНУ НАД БЛ. П. БЕСАРАБОВОЮ.

(Постанова українських студентів з Ґрацу, в Австрії).

Надзвичайні загальні збори студентського Т-ва „Січ" в Ґрацу, в Австрії, які скликано в цїли відсвяткованя памяти траґічно погибшої в польській тюрмі п. Бесарабової, після зясованя даної справи головою товариства, приняли таку постанову:

1. Протестуємо перед цілим культурним світом, а передвсім перед тими членами антанти, які проти волі українського народу віддали його на поталу польського імперіялізму; проти диких знущань польської окупаційної влади над безборонним населенням Західної України, та пятнуємо ганебний злочин, доконаний польською поліцією над ідейною національною робітницею.

2. З уваги, що покійну Бесарабову замордовано у звязи зі скріпленою нагінкою на український університет, заявляємо, що в боротьбі о наші національні права не здержать нас ні тортури польських тюрем, ні убийства польських катів, а жертви їх рук тільки скріплять наше завзяття в стремлінню до осягнення нашої національної мети.

КОГО ДНЕСЬ НАМОВИТЕ ОБЕЗПЕЧИТИСЯ В У. Н. СОЮЗІ, ТОЙ ВАМ ЗА ЦЕ ВДЯЧНИЙ БУДЕ ВСЕГДА.

ІНДІЙСЬКИЙ АПОСТОЛ СВОБОДИ.

Спокійні, темні очі, струнке тіло, худощаве лице, вуха відстають. Завиваеться в біле сукно, на голові біла шапка, ходить босо. Живиться рижом і овочами, не лише воду, спить на голій долівці, працює без відпочинку з лиця бе безмежна терпеливість і лагідність. Є природний як мала дитина, лагідний, ввічливий навіть із ворогами, характер чистий як сльоза. Не скриває ніколи своїх похибок, не заключує компромісів, погорджує ораторськими ефектами, почувається добре лише в малому гуртку, є щасливий в самотині, де може вслухуватися в внутрішний голос „the still small voice", котрого мусить слухати як Сократ свого дай моніон.

Так описує Ґанди славний французький письменник Ромен Ролян. Цю велику душу, яка проповідує евангеліє визволення свого народа. Читаючи його опис, віддихаєте наче свіжим гірським воздухом. Ґанді-еви 55 літ. Родився в Порпандар, білому місті над заливом Орман, у північно-західних Індіях. Дідо його й батько були президентами міністрів. Одначе оба мусіли втікати перед анґлійськими властями, бо не хотіли піддатися. Батько й мати належали до релігійної секти. Ціле своє життя присвятили підпомагати вбогих, доглядання хорих, постили й бичували своє тіло.

Ґанді не є діячем Індій у льокальному розумінні. Студіював у Льондоні, три роки прожив серед західної культури. Найглибші свої враження завдячує не в меншій мірі Заходови як і святим індійським письмам. Як вернув до батьківщини, присвятився адвокатурі. Але його дух не давав йому спочати. І в цій вже добі проповідував боротьбу пасивности супроти ворога — супроти без актів насилля. Насамперед працював успішно в південній Африці. Орґанізаторською працею й посвятою захоплював товпи. Без страху перед вязницею, вже тоді мученик своєї віри, був двацять літ опорою і помічю для угнетених. Влада, головнож ґенерал Сметс зрозуміли, що не подолають цього противника, що Індіям треба признати якісь права.

Це була вступна школа для виконання його життєвих завдань. Ґанді піднявся великого наміру: сотворити національний рух, революційної закраски, але без проливу крови і фізичного насилля. У свойому письмі каже Ґанді: **Індії не є безсилі. Сто тисяч Анґлійців не налякає триста міліонів населення.** Сила Індій не основується в фізичних засобах, але в неповздержній волі. Не послугуватися насиллям, не значить, що його оставляється противникови. Не уживати насилля значить: протиставитися волі тирана цілою силою душі. Один чоловік може так спротивитися цілій державі й спричинити її упадок.

А яке зворушливе дальше. Ґанді, розчарований після великої війни, коли Індії ніщо не здобули — все ще противиться проливови крови. Всю вину приймає на себе й здержує товпи перед крівавою відплатою. Коли читати судову розправу, на якій Ґанді лише себе обвинувачує на якій навіть сам суддя мусів признати геройство і благородність цього чоловіка — то просто обурюється людське почування, що цей благородний чоловік мусів нидіти цілі літа у вязниці, хоч зробивтий. Але тепер завдяки „Лейбур Парті" увільнено Ґандія як і ґепетського революціонера Заблюль Пашу. Правительство Мекдонелда зірвало з минувшиною. Може тепер богаті Індії зажнють кращим життям. Бо хоч мають доволі золота, срібла, діямантів, урожайну землю — визискуване населення часто примирало від голоду.

НАШІ ЦЕНТРИ

Велика наша біда, що не маємо столиці.

Держава мусить мати свій центр. Наш центр Київ, не був український. В нім жиють Москалі, Жиди, Поляки, а найменьше Українців. Коли би Київ був український історія нашої визвольної боротьби виглядала би інакше. Майже міліонове місто спромоглося би на більший опір супроти чужинецької навали, ніж цей, який проявляв Київ. І другі міста на великій Україні, крім одної Полтави теж не українські. А Полтава мала і вона надто далеко на сході. Теперішна столиця т. зв. Радянської України, Харків, теж не українське місто. Його що лиш беруться українізувати.

В Галичині це питання виглядає подібно як і за Збручем. Тільки що там міста обсіли Москалі, а тут Поляки, там і тут споро Жидів, там і тут мало, дуже мало Українців. У Львові яка пята частина населення. Змінити це відношення не легко. Нелегко і не скоро перемінимо Київ, Львів, Одесу і Харків на міста з характером українським. Щож тоді робити? більшу увагу на меньші центри. Малі міста з природи речі більше залежні від сіл. Їх передмістя, це звичайно села. Два три склепи, два три товариства, якесь підприємство, якась своя школа, своя ґазета, друкарня і місто прибирає иньший вигляд.

В малім місті кількох енерґічних, діяльних людий може зробити богато, дуже богато! Тому на такі починання не треба дивитися, як на провінціоналізм, як на якісь нездорові амбіції людий хорих на манію великости, а треба витати їх від щирої душі і йти їм на руку. Українізуються місточка, то і на великі міста прийде своя черга.

Маю на гадці Рогатин. Це старинне місточко має гарну українську ґімназію, торговлю, друкарню, має своє видавництво „Журавлі" і свою ґазету „Рогатинець". Нехай живе Мубаль! Най не тратить розгону й амбіції! Амбіції люди потрібні, тільки амбітників не треба. Треба тішитися, що „Рогатин, Львова побратим" не вдоволяється самою пословицею, а й ділами хоче це побратимство зазначити. Щире раджу купувати видавництва „Журавлі" і передплачувати „Рогатинця" та ще бажаю другим нашим повітовим місточкам, щоб вони йшли слідами Рогатина. Чим більше буде в нас провінціональних огнищ, тим скорше дібємося і своїх власних великих міст-центрів, тим скорше дочекаємося своєї столиці, без котрої нам, як тілу без голови!

П. Тихий.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. о. Николая, від. 106 повідомляє ,що звичайний мітинґ відбудеться о годині 1.30 попол. в неділю, 23. марта в парохіяльній салі при Оклей і Райс ул. На порядку нарад є важні справи до полагодженя. Проситься всіх членів явитись. Неявившійся член заплатить кару 25 ц., а урядник 50 цнт. — М. Петрів, пр.; В. Гриньків, секр.

ПИТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в неділю, 23. марця о годині 2. пополудни в церковній гали. Проситься всіх членів прийти на час. — Василек, пред.; Войтович, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св Василія, від. 339, повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеться в неділю, 23. марта о годині 2. пополудни в домі Української Громади на Саті під ч. 610 Саут Америкен стр. Проситься всіх членів прибути на сей мітинґ позаяк є богато важних справ до полагодженя. Обовязком кождого члена придбати хотяй по одному новому членови, позаяк є нагода вписатись без вступного до У. Н. Союза. Приповминається членам прибути точно на означений час. — І. Жмутин, предс.; І. Шекмар, кас.; В. Скольський, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Богд. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітинґ відбудеться в суботу, 22. марця о годині 7 вечером під ч. 162 Норт 5-та ул. Кождий член обовязаний явитися на мітинґ і вирівнати свої місячні вкладки. Суть дуже важні справи до полагодженя. Пригадується новообранним урядникам прибути до приреченя. Такожно будеся приймати нових членів до Товариства і до У. Н. Союза. Обовязком кождого члена привести хоч по одному новому членови до нашої орґанізації. Неприбувший член заплатить кару після статута. — М. Баґаєв, предс.; М. Більський, секр.

ДОПИСІ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Збірка на політичних вязнів в Галичині.

Дня 2-го марта с. р., на мітінґу Т-ва Зап. Січи, зложили на вище згадану ціль отсі члени: по $1.00: уч. Гайворонський Мих.; А. Швець, Мих. Рибак, Н. Серман, Амб. Дзяман, Й. Дзяман, П. Гук, Вас. Бурак; по 50 цнт.: С. Рогожин, С. Буктик, В. Кучерявка, І. Рапко, Д. Матвіїв, О. Косюк, Юрій Іванович, П. Стойко, М. Самборський, Ол. Литвинець, Сем. Мостецький, Пр. Ткач, С. Сегайдак, Гр. Гайковий, Й. Герман, Й. Кава, М. Боднар, І. Янчишин, С. Лимішка, В. Коцюбінський, Ант. Харук, С. Бардачевський, Я. Прощишин; І. Кушнір 55 ц.; Ант. Гурняк 45 ц.; по 25 ц.: Й. Бардачевський, Я. Шаравара, І. Косик, В. Косців; дрібні датки 50 ц. Разом зібрано $22.00.

Зараз вислано до Львова через Амер. Експрес $20.00, оплата $1.50, остало в касі 50 цнт.

Всім Жертводавцям в імени політичних вязнів Т-во складає сердечну подяку.

Секретар від. 206 У.Н.С.

КОЛЧЕСТЕР, КОНН.

Вистава Душегубки.

Заходом місцевої української православної церкви і старанним п пароха о. Михайла Запаринюка — відбулась тут в суботу 1-го марта вистава „Душегубки", крами М. Трушівського. Найбільша в місцевости міська сала Ґрендж була по береги заповнена місцевими й позамісцевими гостями. І цікавість не омануала нікого. Аматори, більшість котрих була з Ню Гейвен, вивели драму на сцені як слід.

З аматорів на спеціяльну увагу заслугують панни Климковські, котрі своєю грою стягнули для себе признання усіх присутніх. Анна Климковська — сподівана оперова артистка (вона бере вокальні лекції в Єйл університеті і учителі заповідають їй світлу будучність на цьому полі) — збирала бурю гучних оплесків за кожду проспівану пісню, а Аделя Климковська, в ролі Оксанни вивязалась найкраще зпоміж усіх.

Отце стільки про виставу драми. Публика незвичайно одушевилась виставою. Виглядає, що слідуючим разом саля не помістить усіх тих, що схочуть бачити виставу.

По представленню були танці. Забавлялись усі як найкраще і о 12-тій в ночи в найбільшому порядку усі розійшлись домів. — **Гість.**

БОСТОН, МАСС.

В справі т. зв. „робітничого конґресу".

Не знаю чи всі чули про якийсь там конґрес московських большевиків українського народу в Ню Йорку. Оттаксамо, як колись москвофіли-кацапи, робили в Галичині, так тепер роблять кацапи нового часу а хтоби не хотів про се знати, то вони самі звернуть другим увагу. Хотя-нехотя слуги жидівсько-московських комісарів, показались чим вони є. Не треба було казати, але тихо сидіти, позаяк Українці в Америці і так знають хто то є ті большевики. Ми знаємо, що це люди найгіршого сорта, котрі не мають ні сорому ні чести, а на ціле б'ежать за московським возом і пильнують, чи їм який хлап не впаде від пана за те, що вірно йому служать і помагають вивести свого рідного брата і віддати живцем його на муки. Чи є де на світі такі люди без людського почуття?! Хиба межи дикунами! Оттак і межи нами є сліпі виродки, що місто любити свій народ, а ненавидіти ворога і старатись увільнити свій край з ярма Москви і Варшави, то вони навпаки хвалять, що Москва всьо добро для України робить. Чи за те хвалять, що сім міліонів наших братів виморили голодом та що дальше реквірують, що тілько попаде під руку і вивозять за границю? Відбирають послідну кровавицю наших селян і робітників. І це має бути добре тому, бо то московські наїзники роблять. В імя комунізму здирають Україну, щоб Москва сита була! І тим комунізмом наші збаламучені хлопці захопились, аж голови потратили! На сміх тепер собі хотять показати якусь комедію, котру назвали „конґресом". Ми українська громада в Бостоні знаємо, що то має бути похвала перед панами московськими за ті рублі, що надпливали з Москви для неробів і шпигів бувшого царя Леніна. Ми певні, що та їх песяча робота на ніщо не вийде. Ми не годні запобігти, коли якась там горсточка людий хоче іти в раби. Також їх „конґрес" не обходив би нас нічого. Але тут вони чіпаються наших українських товариств і посилають „дипльоматичні" запрошення до спільної наради в справі того „конґресу". Ніхто з ческих Українців не хоче мати нічого спільного з агентами Москви, але з цікавости прийшли люди з парохії і товариств послухати, що то буде на тій нараді. І зараз на початку сказали, що хотять бачити програму того конґресу, а на другий раз скажуть докладно, що думають зробити. Із тим відійшли.

Аж тут комісар Лановий пише до „Вістей", що Бостон „олрайт", що всі за конґресом! Ну і не знав, що зробить із себе дурня, бо в неділю, 2. марта відбулися послідні сходини і на тих сходинах чи нарадах делеґати з українських товариств і парохії заявили, що вони бачать потребу такого конґресу, котрий би зєднав наші розбиті сили до боротьби проти наших ворогів, але не тілько проти Ляхів і Румунів, але і Москалів, бо ці найбільше знищили нашого краю і народу. Заявили, що не будемо орієнтуватись на Москву, як большевики роблять, бо коли Москва поможе відобрати Галичину від Ляхів, то вона схоче заплати за се, та що вона забере Галичину, Волинь і прочі наші землі тай зробить то само що з Україною Придніпрянською зробила. Ми покладаємо надію на власні сили а з московськими агентами і з їх „конґресом" нічого спільного не хочемо мати. І з тим пішли та оставили большевиків в страшнім збентеженню. Така наука належиться зрадникам-запродавцям свого народа і Неньки України. То ми делеґати зістаємось певні того, що не за довгий час встане наша Україна до боротьби за волю і вимете всіх ворогів: Ляхів, Москалів і Румунів, і обєднається в одну, соборну, вільну державу Україну!!

Делеґат.

МЕНВИЛ, Р. АЙ.

Складка на письменників.

Минає сімнадцять літ, як товариство св. Стефана від. 181. У. Н. Союза зістало заложене. За сей час свого істнування виплачено чимало запомог з місцевої каси. Крім того товариство дало значну суму на народні цїли, а так само має поважну суму готівкою. Але все був спокій і згода. Аж від недавного часу підкрались до нашого товариства наймити Троцького і вчепилися у своїй шматі і чернять наших ческих людий, котрі працювали задля нашої орґанізації і придбали чимало членів до товариства і до У. Н. Союза. Ті наймити Троцького хочуть наш відділ розбити своїми шматами. Але ви, браття і сестри Менвільської громади, не слухайте агентів Троцького! Хто ще не вписаний до У. Н. Союза, то най впишеся зараз, бо наш У. Н. Союз єсть найсильнійша українська орґанізація в Америці. У. Н. Союз се твердиня, котрої ніхто не одоліє. Се будинок на добрім фундаменті. У. Н. Союз се гордість українського народу в Америці.

Здорова ідея і характерний чоловік гидяться брехнею. Хто вживає неправди, той чинить найгіршу прислугу тій справі, якій будіємо служить. В політиці таксамо, як в приватнім життю, брехня виявиться скорше чи пізнійше і мусить принести шкоду тим ідеям, які поширюється ошукою і лукавством. Оттак і платні аґенти большевизму бачуть тепер своїми очима цілковитий розвал свого табору поміж Українцями в Америці. Наконець і найбільше легковірні побачили, що московські наганячі дурили їх всілякими цяцьками як дітий. Прецінь вони обіцювали земний рай робучим масам. Однак фальшивство комуністичних головачів і півголовків є і між нами, тут в Менвілі. Такі запродащі, які запродали себе за гроші їм байдуже, яку роботу робити, щоби тільки добра платня. Вони стоять на службі московських тиранів і за гроші помагають хочби й до тла знищити свою-ж українську націю. Собі до помочи уживають найтемнійші одиниці, які задурманили цілком своїми большевицькими фразами, ґазетами і большевицькою „літературою". Ці раби рабів пригадують мені коняку, якій завязано очи і яку женуть стрімголов, хочби в пропасть. Оттак завязали тим сліпцям очи своїми всілякими видавництвами. На одним оці наложили шматку з написом „буржуй", на другому „пролетар", і бідний недотепа через большевицькі окуляри і світа Божого не бачить. Оттак і у нас в Менвілі є зразок такого большевицького гуртка. Біля їх гуртка згуртувалися і такі, що не вміють ні читати ні писати, а ходять як замотелічені вівці. Повтаряють навмання завсіди тесаме, як сорока, що кілька слів навчиться. Розуміється той цілий гурток то тілько недобитки колишнього стада, і це їм спати не дає, як то можна не слухати московських панів! Таж це бунт, це контрреволюція! А ви члени братства св. Стефана повиганяйте споміж себе московську грязь і варшавське сміття, єсли є між нами. Як ми виженемо тих, котрі накидаються в своїх шматах на наше братство і наших людий, котрі працюють для українського Народного Союза і для нашого братства то у нас буде знова згода і любов. Правда, кілько прийшлося нам чути від тих людий на мітинґах, щоби вписувалися до У. Н. Союза бо У. Н. Союз се батько ,котрий заопікується нещасними Українцями, чи то в довгій слабости чи недай Боже на припадок смерти! А все У. Н. Союз дає запомогу! А тут червоношкірі накидаються на тих людий в своїх шматах. Ох ви відпадки з жидівського льокалю, ви смієте зневажати наше братство і наших ческих людий? Ідіть собі назад до жидівських льокалів гнити. Не розбивайте нашого відділу. А ви громадяни з Менвіля як здиблене таких аґентів, то обминайте їх як тиж бішених собак. Не дивімся на хї кириню, але збираймо далі жертви на народні цїли.

А тепер подаю спис добрих патріотів, які зложили свої жертви на письменників, на хрестинах у Павла Любянецького. Зложили: Павло Любянецький $5.00; Вол. Любянецький $2.00; Ілія Сулима, Юрій Ясінчук, Микола Шевчук, Юліянна Сулима, Йосиф Ходоровський, Стефан Гарматюк, Максим Свірський, Стефан Прокопчук, Марія Прокопчук, Кароль Ющак, Петро Гричук і Стефан Шевчук по $1.00; Парашка Свірська, Юзька Гричук, Марія Намака, Марія Корнелюк, Стефан Лачинський, Параньба Любянецька, Ігнатій Ооколський, Юзька Залецька і Юлька Бирич по 50 цнт.; Мілька Шевчук 20 центів. Разом $23.70.

Усім жертводавцям щире спасибі.

Гроші вислано на руки д. Гасія.

Юрій Ясінчук.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА

НА РІК 1924.

ЦІНА - - - - - - - 50 ЦЕНТІВ.

БУЗЬОК, ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЄНДАР

Перший український ілюстрований гумористичний календар в Америці, котрий містить в собі 90 дуже цікавих образків, 36 дотепних віршів, 45 цікавих приповідок і 150 довгих і коротких гаврих та цікавих оповідань.

Тому, кождий хто хоче розірвати собі тугу та розвеселитись, хай зараз собі його замовить.

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Замовленя слати на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Повідомляємо своїх покупців, що маємо на складі лише повисше оголошені Календарі; всякі другі Календарі краєві вже вичерпані.

ПОЗІР! БОФАЛО, Н. Й. ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23. МАРТА 1924

українське громадянство міста Бофало і дооколичне обходитиме

НАРОДНЕ СВЯТО

Програма: О годині 10. рано Богослуженне і панахида, котру відправить Всч. шамбелян о. К. Курило. Вечером о годині 7. Тов. ім. о. О. Нижанковського улаштовує Академію незабутнього Т. Г. Шевченка на гали парохіяльній при ул. Filmore і Oneida.

На се свято запрашаєся усе українське громадянство місцеве і дооколичне взяти численну участь. Покажім ділами хто ми є.

66 КОМІТЕТ СВЯТА.

РЕПЕРТУАР ТЕАТРАЛЬНИЙ

ОПЕРА! ПЕРШИЙ РАЗ! ОПЕРА!

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В НЮ ЙОРКУ ВІДОГРАЄ

В СУБОТУ 22. І В НЕДІЛЮ 23. МАРТА С. Р.

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ, 28 East 7th Street, NEW YORK CITY

(Межи 2-ою а 3-ою Евнею)

оперу в 3-ох діях, Т. Шевченка—Н. Аркаса

КАТЕРИНА

Виступлять слідуючі артисти: М. Швець, А. Я. Кочубей, Ю. Шустакевичева, Е. Корнатова, В. Лавришко, М. Зазуляк, Г. Правдюк і другі.

ХОР — Спеціяльні Декорації. — Нові Костюми. — МУЗИКА. М. Корикора, дірігент.

Початок в обох разах о годині 8-мій вечером.

По зниженій ціні ТІКЕТИ: $1.50, $2.00.

Тікети до набуття перед операю: В склепі Українського Кравця п. А. Пасічника, 218 E. 6 St.; в Українській Реставрації п. А. Бучака, 317 E. 6 St.; в Українській Торговлі п. Я. Корната, 102 E. 7 St.; „Січовий Базар", 34 E. 7 St.; у п. Радика (Український Демократичний Клюб), 59 St. Marks Pl.; у п. Книгиницького (Standard Inter-Agency), 30 E. 7 St.; у п. Семена Паламара, 433 E. 6 St.; у п. Петра Яреми, 129 E. 7 St. 66-68

NEWARK, N. J.

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТ. ДОМУ, 59 BEACON STREET ВІДОГРАЄ УКР. ТЕАТР З НЮ ЙОРКУ

В СУБОТУ, 29. МАРТА „НАТАЛКА ПОЛТАВКА"

А В НЕДІЛЮ 30. МАРТА „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ"

Дирекція.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1924-ий РІК

на новий ілюстрований тижневик видання „Укр. Слова" в Берліні п. з.

ЛІТОПИС

ПОЛІТИКИ, ПИСЬМЕНСТВА І МИСТЕЦТВА

під редакційним проводом С. Томашівського.

„ЛІТОПИС" на лужить жадній політичній партії, ні жадній доктрині, натомість змагає до поглиблення української національної думки й культури шляхом основного самопізнання, поважної критики та систематичного познайомлювання читачів з головними проявами політичного й культурного життя західного світа. Виходить кождої суботи. Має богатий літературний і ілюстраційний відділ з американсько-англійського життя.

При літопису подається на протязі 1924 року Самовчитель Англійської мови і короткий Словничок англійсько-української мови.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

на 1 рік $4.00; на ½ року $2.25; на ¼ року $1.50; поодинокий зшиток 15ц.

На бажання висилає адміністрація ч. 1 на разово безплатно.

ОПОВІСТКИ КОШТУЮТЬ:

Ціла сторінка $25; ½ сторінки $15; ¼ сторінки $8; 1/8 сторінки $5; один рядок 15 центів.

Гроші й матеріяли слати на адресу:

„UKRAINSKE SLOVO", HAUPTSTR. 11, BERLIN-SCHOENEBERG

або UKRAINSKE SLOWO CO., 116 NASSAU ST., NEW YORK CITY

У Галичині передплату приймає представник „Українського Слова" Іван Рудницький: Львів, ул. Тарновського, ч. 7. — Передплату у Чехословаччині проситься висилати на наше конто в Živnostenska Banka v Praze. — В Ужгороді „Літопис можна дістати в книгарні „Тиса".

ДО УКРАЇНЦІВ І УКРАЇНОК

З МОСТІВ ВЕЛИКИХ І ОКОЛИЦІ, ПОВ. ЖОВКВА, ГАЛИЧИНА.

Родимці!

Страшна війна світова не перейшла над Мостами Великими без сліду. Підчас відвороту російських військ 1915 року 28/6. серед великої пожежі Мостів згорів до тла будинок читальні „Просвіти". А зубожілі Мостенці до тепер не вспіли його відбудувати. Не змогли і не зможуть власними силами поставити святині, де би кріпилися на дусі, гуртовались в єдно, просвящались та росли в силі на кращу будучність, на краще завтра.

Без своєї хати пропадемо, нічо не вдіємо. І тому задумали ми доконче дійти до своєї домівки. Вибраний на се Комітет будови Українського Народнього Дому в Мостах великих відзвався до всіх, в котрих бє українське серце, допоможіть в тім святім. І в першій мірі до Вас Братця і Сестри за великим Океаном — до Вас Американці так з Мостів великих, Борових і Логових як і всіх з тутейшого повіта — не забудьте на нас, киньте лепту на народню святиню, а імена Ваші запишуться на вічні віки на скрижалах історії Великомостеньщини.

Всі жертви проситься складати на руки Товариства Будови Народнього Дому в Мостах великих з тимчасовим осідком в Клівленд, Огайо.

Мости великі, в падолисті 1923.

КОМІТЕТ БУДОВИ НАРОДНЬОГО ДОМУ В МОСТАХ ВЕЛИКИХ:

Антін Гірняк, голова; Лесь Годованський, скарбник; Гриць Гаух секретар; Іван Вертипорох, Іван Корній, Микола Стебницький, Олекса Бялко, Гр. Алискевич, Пилип Кісь, Дмитер Ковальський, Вас. Клос, Зофія Тимкевич.

Дорогі Родимці!

Свобода, розвій і добробут кождого народу залежить від просвіти. Народи котрі стоять вище культурно тішаться лучшою долею. Наші краяни, як і всі Українці бореться за свободу свою і гряду чих поколінь, знаючи добре, що лише просвіта може прискорити независимість нашого народу. Проте Дорогі Родимці, всі як оден зрозуміймо ціль і допоможім, щоб вскорі стала в нашій місцевости величава народня святиня, а котрій би кувалась лучша доля нашого народу. Єсьмо певні, що ані оден(а) із Дорогих Родимців не стануть на боці, а допоможуть довершити так великого нам спільного діла. Жертви можна слати впрост до рідного краю, або як згадує відозва, дальші інформації на жадание удіять рядо низше згадане Товариство. Єсьмо певні, що Дорогі Родимці радо повитають сю відозву із рідного краю, і доложать всяких старань, щоб спільною працею довершити початого діла.

ТОВ. БУДОВИ НАРОДНОГО ДОМУ В МОСТАХ ВЕЛИКИХ:

Дмитро Крук, пр.; Іван Сенюта, кас.; Іван Сподар, секр.,

10701 Parkview Ave., Cleveland, Ohio

ПОДЯКА

Филадельфія, Па., 10. марта 1924.

Вповажні Панове!

Квоту $50 яко запомогу отримаєм за посередництвом Бр. св. Георгія і сердечно дякую в імени власнім і моїх дітей та жени за уділенне мені помочі.

Дай Боже, щоби Український Народний Союз мав що роздїлювати між бідних, та щоби до року зріс до щонайменше до 50 тисяч членів — З упважнених Олекса Кудла.

ПОМОЖІТЬ СВОЇЙ ДИТИНІ В ШКОЛІ

Учителі оглядають зуби своїх школярів, а тих, котрих зуби суть нечисті, напоминають їх.

Поможіть учителеви навчаючи свої діти чистити їх зуби до кождій їді та перед спанием з Colgate's Ribbon Dental Kremom.

Colgate's є ідеальним і безпечним чистителем зубів для дітий. Доктори і дентисти відпоручають вськди Colgate's.

ДОБРЕ ЗДОРОВЛЄ—ДОБРІ ЗУБИ

БЕЗРОБІТТЯ В ДОНБАСІ.

З Донецького басейну комунікують, що число безробітних дійшло там до цифри 23.000 люда проти 17.000 з жовтня минулого року. Побільшення числа безробітних пояснюється тим, що останніми часами зменшено роботи на деяких фабричних підприємствах.

ВЕСНА КЛИЧЕ: „НАДХОДЖУ!"

Весна надходить. Однак щоби направити зимове спустошення і запобічи себе в перших немилосерних тижнях того гарного сезону, мусите дбати о своє здоровя біль шечим в других місяцях року. Коли вичистите Ваш організм з найрозмаїтших трутин в жолудку і змусите лінивi кишки до нормального діланя, Ваш організм буде міг витримати сей час без жадної шкоди. Трінера Гірке Вино повинносьте мати все під рукою, позаяк се лікарство припровадить Ваш жолудок до найлїпшого стану і забезпечить Ваш організм супроти весняних долегливостий. Воно має лишень один рід клієнтів, а він називаєся „вдоволені клієнти". „Прошу мені знова пересилати три фляшки Трінера Гіркого Вина — результати з него суть знамениті", так писав до нас Йосиф аМтушек з Кенезас Сіті, Мо., 23. лютого 1924. Є се звичайний тон листів які одержуємо що дня. Трінера Лімімент котрий дає скору полекшу в ревматизмі і невральгії та Трінера Лагодитель Кашлю, знамените лікарство на кашель і перехолодженя, суть також відповідні в сім сезоні. Як що Ваш аптикар або доставця лікарств немає їх на складі, пишіть до Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

АРЕШТИ В БЕРЛІНІ.

Дня 25 м. м. в Берліні арештовано 11 провідників робітничого руху, яких обвинувачується в комуністичній агітації.

ВІДЗНАЧЕННЕ УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРЯ В КАНАДІ.

Др. Б. Дяма зістав іменований зарядом Ст. Бонїфес шпиталю лікарем для медичної клініки тогож шпиталю.

ПОЗІР! ФИЛАДЕЛФІЯ. ПОЗІР!

Заходом виступаючих осіб

відограється дуже гарну комедію

в 3-ох актах п. з.

„СВЕКРУХА"

В СУБОТУ, 22-го МАРЦЯ С. Р.

в українській гали, 849 N. Franklin St.

Весь дохід призначений на Український Сиротинець в Филадельфії.

ОСОБИ:

Горпина Баландиха..п-ні А. Рибакова
Анна, її донька..п-ні К. Коцюбинська
Іван Кушнір, мол. госп.....п. М. Рибак
Доня, вихованица Кушнірів.....
.....п-ні К. Стасюкова
Грицько Ронгуш, господар.....
.....п. А. Рутецький
Петро, син Горпини.....п. М. Сеник
Амброзий Зашравський, писар.....
.....п. В. Кощобинський

Початок о 8. годині вечером.

ВСТУП: 75, 05 і 25 ЦЕНТІВ.

Запрошуємо всіх, так Филаделфійських як і околичних Українців на се прегарне представлення. 66

ПОЛЬСЬКІ СКАНДАЛИ

В дискусії над буджетом міністерства торговлі і промислу на засіданню буджетової комісії польського сойму референт пос. Косидарскі підніс, що позиція около 2 міл. зол. франків, яка фігурує в буджеті як зворот позички „акційного т-ва Жирардів", не відповідає дійсности, бо на ділі ця сума не переступає квоти 400 тис. фр.

Пос. Морачевський поставив внесок, щоби комісія візвала сойм до поставлення тодішнього міністра торговлі Кухарського (Хієна) в стан обвинувачення. Вибрано субкомісію для провірки справи.

Конвент сеніорів польського сенату 28. лютого розглядав справу закидів американської вшехпольської преси проти віцемарш. Возніцького („Визволене"), в яких говориться, що Возніцький був на службі царської охрани. Ендецькі сови на засіданню вовчали. Маршалок Тромпчинський (теж ендек) в промові витягнув висновок, що політики не повинні їздити до Америки на гостинні виступи, бо викликують там фермент.

Польські „фашисти", як довго ховалися під-крилами вшехпольської кючки — тоді всесильного мін. освіти Гломбінського, були grosz und wild. Опинившись в дуже делікатній для них тюремній келії, пускували з тону і зачали... хорувати. Дивним дивом хорують самі провідники, кандидати на Муссоліні. Отже ген. Мацевич вже мешкає в шпиталі, ген. Врочинский, Жолнєвич мається звільнити за кавцією, а в справі кандидата на „диктатора" Пенкославського робляться заходи, щоби його випустити на волю. Теж „хорий". „Курер поранни" подає, що „деякі" кола роблять заходи, щоби справу „патріотуф" проволікти і таким чином кинути в непамять.

ПОЗІР! НЮЙОРЧАНЕ. ПЕРШИЙ РАЗ ЦЕГО РОКУ. ПОЗІР!

Ліга Американських Горожан Українського Походження

— відограє —

ПОВСТАНЦІ

трагедія в 5-ох діях зі сучасного життя українського народу в Галичині

В НЕДІЛЮ, 23. МАРТА 1924

в НАРОДНІМ ДОМІ,

217-19 E. 6th St., New York City

Початок о год. 7.30 точно.

ВСТУП $1.00 і 75 ЦНТ.

ГОСТИННИЙ ВИСТУП В ПАСЕРКУ, Н. ДЖ., В СУБОТУ, 29-го МАРТА

в Українській Шкільній Гали, 212 Президент улиця. 66-68

French Line

Compagnie Générale Transatlantique

ПОСПІШНА ЇЗДА НА І З УКРАЇНИ

Rochambeau ..... Mar. 22
La Savoie ..... Mar. 29
Paris ..... April 2
Chicago ..... April 16

По всі дальші інформації звертатися до місцевого агента Французької Лінії або офісу компанії

19 STATE ST., NEW YORK CITY

ЩАСЛИВІ ДНІ!

Наступлять для тих Українців в Америці, котрі будуть знати англійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то впишіться до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по англійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: (1)

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,

Dept. 46, 210 W. 147th St., New York City.

Baltic America Line

9 Broadway, New York

ДО ГАМБУРГА, ДАНЦИГУ І ЛІБАВИ

Поспішна їзда на великих, модерних кораблях третою клясою кабіни з 2, 4, 5 і 8 ліжками. Трета кляса з Ню Йорку, Бостону, Філядельфії вносить до Гамбурга $103.50, Данцигу $106.50, Лібави $107.00 і $5.00 поголовне.

З Бостону до Ню Йорку через Fall River лінією. З Філядельфії до Ню Йорку зелізницею.

Слідуючий відїзд з Ню Йорку:

S. S. ESTONIA.....Apr. 9
S. S. LITUANIA.....April 30

Голоситься до місцевих агентів.

НАПРАВА ДАХІВ І ПОКРИТТЯ НОВИХ

Родимці! Пошо їти до чужих, коли дістанете в свого лінку, послугу за дешевшу. Приймаю і замовлення відносно критя дахів смолою і всі направки дахів. Виконую все солідно і під гарантією та після Вашого бажання. Користайтеж з сего і голоситься до мене.

MYKOLA SENYK,

138 W. 26th St., BAYONNE, N. J.

ШИФКАРТИ,

пашпорти, висилка гроший, справи потарівські, чесно і тано, особисто або листовно полагоджує

John Haniak, нотар

613 CARSON STR. S. S.

PITTSBURGH, PA.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

СПОГАДИ, ЩОДЕННИК ТА ЛИСТУВАННЄ.

I. том.

СПОГАДИ.

IX. (1894—1895).

(31)

Але не можна сказати, що громада нічого не робила на своїх зібраннях. М. Ф. Комар, якого ми жартома називали міністром закордонних справ, мав звязки з Галичиною, де тоді, під доглядом Костя Паньківського, друкувався словар і раз-у-раз він подавав якісь нові відомости про здобутки в боротьбі Українців з Поляками, чого з російських ґазет не можна було вичитати; а з початку кожного року, як бібліограф, подавав відомости про книжки української та про Україну, що вийшли минулого року в російській та закордонній Україні. Хто бував за цей час в Київі, або в инших містах на Україні, або бачився з ким небудь з приїзжих, оповідав про те, що робиться в українській справі по инчих містах України. Хто мав звязки з студентами або семинаристами чи ґімназістами, оповідав про те, що там робиться для ширення української справи. Оповідалися і обсуждалися всякі політичні події, про які не писалося в ґазетах. Принаймні я, що скучив у селі за інтеліґентними і ідейними людьми, раз-у-раз з нетерпінням ждав громадського зібрання, на якому я раз-у-раз довідувався про щось цікаве, невідоме мені і майже з кожного зібрання виходив задоволений.

Коли на громадських зібраннях бував талановитий поет Бибик, вірші якого тоді друкувалися в галицькій „Зорі" і який дуже любив промовляти, але не мав ніякого ораторського таланту, то громадяне не давали йому говорити, вимагаючи від нього, щоб він свою промову сказав віршами. Бибик відлікувався, а коли на нього дуже насідали, то замовкав і виходив у другу кімнату, з якої через якийсь час виходив і говорив уже віршами, які Комар записував і без відома автора посилав до „Зорі"; я кажу без відома автора, бо Бибик, як учитель, дуже боявся, щоб до начальства не дійшли відомости, що Бибик і Бобенко, (під цим псевдонімом вони друкувалися), одна і та сама особа і щоб його за це не вигнали з посади. Одного разу, коли Комаря не було на зібранні і Бибика присилували говорити віршом, я вийняв книжечку і почав записувати ті вірші; побачивши це Бибик перестав говорити, бо мало знаючи мене, не вірив моїй скромности.

Треба завважити, що між Смоленським та Комарем помічалася скрита неприязнь, наче конкуренція за головування, за вплив на громадян. Комар, як я казав, надзвичайно працьовита людина, досадував на Смоленського кажучи:

— Ви й самі нічого не робите на літературному полі та й инших не приганяєте до роботи, а ще й помагаєте їм виправдувати їхні лінощі, їхню неохоту до праці.

На це Смоленський все було відповідає:

— Не дивлячись ні на що, Україна таки воскресне; поки в Росиї держатиметься абсолютичний царський уряд, який душить життя у всіх його проявах, доти український народ буде законсервований в своїй етноґрафічній стихії, бо ні московська школа, ні салдатчина не проходять в глибину народню а покривають тільки тонкою плівкою зверху, а тому й не зможуть обмосковити український народ.

Смоленський, правда невиразно, висловлювався иноді, що, чи будемо ми працювати над відродженням української нації, чи ні, а вона таки воскресне, бо коли настане в Росиї якась конституція, чи взагалі свобода, то народ скористується цією свободою для свого відродження.

— Так було, казав він, — з Чехами, з Хорватами, Словаками, Словинцями і взагалі зо всіма пригніченими націями, так буде і з українською.

Комаря дратували такі висловлювання, він доводив, що без праці не буде й відродженя, що треба збірати етноґрафічний матеріял, творити літературу у всіх її галузях, а особливо дидактичну для народу. Смоленський цього не відкидав, але, видимо, не надавав великого значіння праці, над якою сидить Комар і до якої закликає всіх. Смоленський вважав цінніщою працю над добуванням лїпших політичних та соціяльно-економічних умов життя. Тоді, як Комар показував на О. Кониського, М. Старицького та Б. Грінченка, як на зразки, яким треба наслідувати, Смоленський доводив, що треба йти за Драгомановим, бо тільки показана ним дорога, виведе Україну до бажаної нам мети.

Комар не відважувався одверто нападати на Драгоманова, але за те, з усією своєю пристрастю ганьбив Франка, Павлика та инших учнів Драгоманова за те, що вони розбивають народовецький фронт, вносять своєю радикальною партією розбрат і тим ослаблюють боротьбу українського народу з Поляками. Він одверто вороже виступав і проти заходів небіжчиків МиколиКовалевського, Володимира Мальованого та Евгена Борисова орґанізувати і на Україні радикальну партію, яка, як і в Галичині, внесе безладдя і ослаблення в українські ряди.

Сі суперечки між Комарем та Смоленським часто виникали, особливо, коли випивалося багато червоного вина, але розсудливий Смоленський ніколи не давав їм розростися до помітного інциденту. Але одного разу у них мало не дійшло до повного розриву. Діло було так. Якось на зимовий сезон в Одесі зїхалися дві тоді ворожі українські трупи — М. Садовського та П. Саксаганського і почали одна з другою конкуренцію. В першій трупі керуючою пружиною була першоклясна артистка Заньковецька, а в другій — першорядний тоді драматург наш, Карпенко-Карий, яким була страшенна ворожнеча, як я вже казав, на ґрунті конкуренції Заньковецької з Марією Садовською. Все громадянство українське страшенно жалкувало, що єдина колись, славна, не тільки на всю Україну, але й на всю Росию, трупа Старицького, розбилася під кінець аж на чотирі трупи. Голова кожної з цих трупи мав серед українського громадянства своїх прихильників, які всю вину за розпад трупи складали на инчих, але всі бажали зєднання знов в одну знамениту трупу, що було вже не можливо, не тільки через особисте ворогування голов трупи, а й через величезну кількість артистів, що згуртувалися в чотирьох трупах; та по суті це й не бажано було, бо одна трупа не могла-б обслужити таких просторів, які обслугували чотирі, граючи і по дрібних містах України.

В Одесі між громадянством були сторонники і Садовського, власне Заньковецької, і Карого. Смоленський дуже любив свого учня по військовій школі М. Садовського і був великим прихильником Заньковецької, як великої артистки і як приятельки його дочки, а Комар високо цінив К-Карого, як драматурга. Як Смоленський так і Комар мали своїх однодумців в Одеській Громаді і всі вони щиро бажали помирити між собою братів Тобилевичів і зєднати обидві трупи в одну. Знаючи, що я змалку в приятельських відносинах зо всіма братами Тобилевичами, Комар поручив мені закликати до себе на вечерю Заньковецьку та братів Тобилевичів і де-кого з членів нашої Громади і попробувати помирити їх. Але Заньковецька, довідавшись, що у мене буде К-Карий, рішучо відмовилась приїхати, не приїхав і М. Садовський; таким чином у мене зійшлися з артистів тільки К-Карий та Саксаганський і зо стілька членів Громади, з яких більше було однодумців Смоленського, то-б то прихильників Заньковецької та Садовського. Я однаково любив і К-Карого і Садовського, як рідних мені і однаково високо ставив їх, одного, як драматурґа, а другого, як артиста і щиро бажав їх помирити, хоч би вони були і не зєдналися в одну трупу. Я думав собі, що коли вони помиряться, перестануть ворогувати, то будучи в двох ріжних трупах, зможуть умовлятися заздалегідь, щоб не приїздити одночасно в один город і не конкурувати, як це сталося тепер в Одесі; можуть мінятися театрами і грати в них по черзі, від чого виграли-б вони і все громадянство. Кожний з них окремо згожувався зо мною, але все розбивала Заньковецька, яка боялася, що Садовський підпаде під вплив старшого брата, як вона казала, „хитрого й лукавого" К-Карого.

Смоленський і його однодумці теж [illegible] на нього [illegible]

очима Заньковецької і вважали його головним винуватцем розпаду колись одної знаменитої трупи. Коли почалася дискусія про зєднання, то як водиться мова перейшла на історію роєднання трупи та її причини. Тут Смоленський, як давній приятель Кропивницького і прихильник Заньковецької почав складати всю вину на К-Карого. К-Карий був в той вечір так перестужений, що міг говорити тільки шепотом-хрипом, а тому й не відповідав Смоленському. Саксаганський теж мовчав, але оборонцем їх виступив гарячий Комар, що колись, до свого нотарювання був професіональним адвокатом.

Очевидно мирити ворогів не можна було, бо присутною була тільки одна сторона, а тому постепенно вся дискусія зосередилася між двома особами — Комарем, оборонцем К-Карого і Смоленським, сторонником неприсутної сторони. Мало по малу початкова тема вилизнула з розмови і вона повернулася на особисті докори і, під впливом червоного вина, прийняла досить гострі форми: К-Карий поглядав на обох, усміхаючись, і нарешті прохрипів:

— Чи ви, люде добрі, нас миритє, чи самі сваритеся?

— Вам смішно? раптом прискакався до нього роздратований Комар, — то вставте нас у комедію!

— Може й вставлю, відповів, усміхаючись К-Карий.

Далі роздратований Комар закинув Смоленському, що тому взагалі байдуже до українського культурно-національного руху. Ображений Смоленський розгарячений вином, нездержливо кинув Комареві:

— Ви... ви... ігнорант, ви нічого, крім Кониського та Грінченка не читали...

(Дальше буде).

ЕПІДЕМІЯ СОЛІТРА ХОДИТЬ ПО КРАЮ

Приготовляйте свинське мясо вкусно і добре.

Репорт говорить, що велике число людий терпить від солітера. Зрозуміли, що се терпіннє причинене тим, що люди їдять не добре приготовлене свинське мясо. Мясо свині, як всім відомо, має богато тих страшних мікробів, котрі не вимирають тоді коли приготовляється мясо. Всяке свинське мясо повинно бути добре зготоване або впечене, щоби вбити в нїм атоми солітра в так доперва його вживати. Много мущин, женщин та дітий ходить до докторів лічити себе мильно на инші хороби, підчас коли правдива причина хороби є солітер. Певними признаками сього суть відходячі кавалки серо хробака. Показуючими признаками суть слабість а часами цілковита утрата апетиту, жовта шкіра, утрата ваги, темні круги під очима, обложений язик, підлий смак та вздутий жолудок. Біль в хребті і вогаї, кутни появляють в жолудку і кишках, котре часами підсуваєся аж до горла. Терплячий немає змібіїї до роботи ані до життя, стаєся лінивим і рівнодушним. Жолудок часто видає болі і тоді нічого йому не смакує. Епілептичні напади можуть нераз повстати по причині солітера, а суть випадки що поли солітер підсуваєся до горла. Видих стає неможливим. Найлїпше позбутися сего монстера поки не запізно. Заможть собі один лік Лакстан за $10.48 ще днесь, а завтра будете вільним чоловіком. Замовлення вишлесь Вам по одержаню гроший мони ордером або регістрованою почтою адресуючи до:

LAXAL MED. CO., 148 Laxal Bldg., C. P. O. Box 963, Pittsburgh, Pa.

ДАРОМ КОЖДОМУ

Ілюстровану книжочку в котрій є кількост новостий і цікавостий та лїчничих порад. Вона принесе для Вас велику користь. Пишіть по неї сейчас, залучаючи марки за пересилку до: European Book Supply Co., 1449 W. Division St., Dept. 50, Chicago, Ill.

ФАРМИ!

СКОРА ПРОДАЖ 67 акрів з будинками $4000 і 30 акрів лишень фарма $2300. Пишіть по мою нову листу фарм. 65,67,68,70,73,75

KERSTNER,
214 Main St., Flemington, N. J.

ТРОХА ЗЕМЛІ і життя; знижіть дорожнечу життя; ховайте кури і ярину, $300 завдатку; $15 місячно, реальність близько школи, склепів, стріткар та авто-босів; пять центів кара до Нюварку, вибір 5-6 кімнат хати; легкі услівя. Owner, Room 401, 123 Liberty St., New York City. 65-66

ПО СЛУЧАЮ СТАРОСТИ продаєся богата фарма 180 акрів, 300 акрів орного поля, решта будівничий ліс і пасовиско. Великий овочевий сад, велика річка де можна ловити рибу, гарний дім на 14 кімнат, стайня для коров і коний, та пять других будинків, сайло, гараж, 40 голов регістрованого скота, 6 коний, 450 курий, 10 безрог, всі машини потрібні на великій фармі, 2 і пів милі до міста. Ціна $17.000, готівкою $6000. 66-71

P. OWDY,
194 Ave. A, близько 12-ої улиці, New York City.

NORTH ARLINGTON, напроти публичної школи на Ridge Road; $200 завдатку, $15 місячно вибудує хату на чотири, пять, шість кімнат на легких услівях. E. Melzer, 123 Liberty Street, New York City. 65-66

ФАРМА В СТЕЙТІ КОННЕКТІКУТ дуже добре загосподарована і при стейтовій дорозі положена, о 160 акрах землі, з чого половина ліс а половина під управою, дім добрий на 13 румів і 8 инших господарчих будинків, 15 коров, 3 коні, 125 курей, гуси і индики, вся господарча машинерія. 6 акрів гарного мішаного саду, до школи 10 мінут ходу а до стації і міста 5 миль. Ціна $8000, з чого $5000 готівкою а решта на догідні сплати. 66-8

Крім сеї маємо еще богато инших менших фарм на продаж.

По близші інформації приходіть або пишіть до:

STANDARD REALTY CO.,
30 East 7th St., New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ ДІМ з сім кімнат, гараж, курник, будинок на дрова, оден акер городу, молодий сад, чверть акра стробері, близько школи, фабрик, в українській околици, недалеко Albany, N. Y. Ціна за все $3.200, готівкою після умови. Голоситися листовно або особисто до української бучери.

CASTLETON CASH MARKET,
Main St., Castleton, N. Y. 66,68,70

ГОТОВІ ДО МЕШКАНЯ.

Нові вигідні доми, на 3 кімнати $1.250, готівкою $300; 4 кімнатові $1.500 $400; 5 кімнатові $1750, $500; ціна включючи лоту, решта місячно як рент, вода, електрика в місті. Radio Associates, 180 Broadway, New York City. Офіс філії отворений до девятої вечером. Rodina Co., 151 Ave. A, New York City

½ АКРА
$450
16.000 кв. фітів

БУДЬТЕ СВОЇМ ПАНОМ
в Нюв Брунсвік
Плекайте свою власну ярину і майте свій дім. $50 дасть Вам початок
ЛЕГКІ МІСЯЧНІ СПЛАТИ
Metuchen Realty Co
208 Broadway,
N. Y., Room 311

ДОМИ! $100 ДОМИ!

Кождий може зістати властителем 10,000 кв. стіп землі на город, а притім ховати кури і корову, як тільки має $100 на початок. Дім на 4 або 5 кімнат на наше поданнє можемо виставити за $800 до $1.200 на виплат по $10 місячно. Найлепша спосібність для кождого мешкати в здоровій околици, де на місци знаходяться всі вигоди великого міста і тільки 30 мінут їзди до Нюв Йорку.

Голоситися листовно або особисто по дальші інформациї і час виїзду на адресу:

LINCOLN COMPANY
206 BROADWAY, Room 244,
на розі Fulton Street,
NEW YORK CITY
ПОТРЕБУЄМО АГЕНТІВ.

КАНАДИЙСЬКА
УКРАЇНСЬКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦІЯ
основана в 1906 році.
ГРИГОРІЙ МЕХ, властитель.

Спродає шіфкарти на всі лінії; пересилає гроші до всіх частей світу; уділяє поради і помагає спроваджувати людей зі старого краю, скоро і безпечно. 208—

Поясняє старокравеї справи. Уділяє потрібні інформациї інтересованим.

Пишіть сейчас на адресу:
ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY
203 Craig Street West
Montreal, Canada.

Сергій Єфремов.

НАРОДНЯ ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ — КОЛИСЬ А НИНІ

(Продовженнє).

Заслуги Драгоманова для етнографії.

Праця київських учених 70-х років зовсім на новий грунт поставила українську етнографію, насамперед зібравши таку силу нового матеріялу, що й у сні не вижалась попереднім дослідникам, а друге — прикладаючи до обробки його й нові наукові методи. Що до останнього зокрема, то київська школа вперше обернулась до блискучого здобуткамиісторично-порівняного методу і, користуючися з його, дала цілу низку праць, авторитет яких високо стоїть в ученому світі. В такому напрямі вели й далі свою діяльність етнографи цього покоління, а найдужче між ими визначається Михайло Драгоманов (1841—1895), що не кидав роспочатої в Київі праці, переїхавши після акту 1876 р. за кордон. У Женеві він видав по київському плану „Нові українські пісні про громадські справи" (1881) та „Політичні пісні українського народу" (два випуски, 1883—85) з широкими історичними коментаріями, а по періодичних виданнях надрукував багато цінних монографій з фольклорного поля: „Відгук лицарської поезії в руських народніх піснях", Турецькі анекдоти в українській народній словесності", „Корделія Замурза", „Фатальна вдова", „Шолудивий Буняка в українських народніх оповіданнях", „Два українські „фабльо" та їх джерела", „Байка Богдана Хмельницького", „Українські пісні про волю селян", „Псування українських народніх пісень", „Славянські переробки Едипової історії", „Славянські оповідання про пожертвування власної дитини" і т. и.

З українських етнографів того-ж покоління поруч Драгоманова треба поставити Олександра Потебню (1835—1891). Людина з глибокою філософською вдачею та синтетичним розумом. Потебня найбільше спинявся на поясненню українських пісень і .рупував їх відповідно не до змісту, як звичайно робиться, а до мотивів та складу, маючи на меті „средство поэтическихъ образовъ". Цей свій метод Потебня вперше заявив у рецензії на „Народныя пѣсни Галицкой и Угорской Руси" Головацького, розробивши потім докладніше у великій праці — „Объясненіе малорусскихъ и сродныхъ съ ними пѣсенъ". Велику вагу мають праці Потебні з історії й теорії мови та про національну справу; ці питання він розглядав на підставі даних психології та соціології. Мова для Потебні „не только одна изъ стихій народности, но и наиболѣе совершенное ея подобіе". „Если бы, — формулує свою думку Потебня, — объединеніе человѣчества по языку и вообще по народности было возможно, оно было бы гибельно для общечеловѣческой мысли, какъ замѣна многихъ чувствъ одним, хотя бы это одно было не осязаніемъ, а зрѣніемъ. Для существованія человѣка нужны другіе люди; для народности— другія народности. Послѣдовательный національизмъ есть интернаціонализмъ... Денаціонализація сводится на дурное воспитаніе, на нравственную болѣзнь: на неполное пользованіе наличными средствами восприятія, усвоенія, воздѣйствія, на ослабленіе энергіи мысли; на мерзость запустѣнія на мѣстѣ вытѣсненныхъ, но ничѣмъ не замѣненныхъ формъ сознанія; на ослабленіе связи подрастающихъ поколѣній со взрослыми, замѣняемой лишь слабою связью съ чужими; на дезорганизацію общества, безнравственность, оподлѣніе". Всі ці наслідки денаціоналізації безмежно, усіма сторонами шкодять денаціоналізованому народові; але — і це особливо підкреслює скрізь Потебня — ані трохи не помагають денаціоналізаторам: „народность, поглощаемая другою, послѣ безмѣрной траты своихъ силъ, все-таки въ концѣ концовъ приводитъ эту другую къ распаденію" (рецензія на збірку пісень Головацького). Висновки Потебня робить, як бачимо, убійчі для денаціоналізаторської політики.

Група „Київської Старини".

Указ 1876 р. на якийсь час припинив був розвиток українознавства, але незабаром, хоча вже приватними заходами, пощастило заснувати інституцію, що на довгий час стала єдиним певним притулком української науці. З р. 1882 почав у Київі виходити місячник „Киевская Старина", що згуртував коло себе українських працьовників і за 25 років свого істнування дав неоглядну силу етнографічного, не кажучи вже про історично-літературний, матеріялу та обробок його в працях: В. Біленка, В. Горленка, Дикарева, Драгоманова (псевд. Кузьмичевський та и.), О. Єфименкової, І. Манжури, П. Мартиновича, В. Милорадовича, В. Науменка, Ц. Неймана, І. Новицького, Т. Рильського, М. Сумцова, Д. Яворницького та ин. Свою велику послугу українській етнографії „Київская Старина" достойно завершила капітальним виданням „Словаря української мови" (чотирі томи, 1908—1909) під редакцією Б. Грінченка. Багатством матеріялу й пильною обробкою цей словар переважив усі попередні спроби української лексикографії (в працях: Чужбинського, Закревського, Шейковського, Пискунова, Левченка, Партицького, Желехівського, Комарова, Тимченка й ин.

Наукове товариство ім. Шевченка у Львові.

Поруч „Кіевской Старины" з половини 90-х років на полі української етнографії починає дуже запопадливо працювати Наукове товариство ім. Шевченка у Львові. Опріч етнографічних праць, що містяться в „Записках" товариства, воно видає ще й спеціяльні органи: „Етнографичний збірник" та „Матеріяли до українсько-руської етнології". В цих виданнях друкувалися матеріяли й фольклорні праці: І. Верхратського, Ф. Вовка, В. Гнатюка, М. Дикарева, Ф. Колеси, З. Кузелі, О. Роздольського, І. Франка, В. Шухевича і багатьох инших. Деякі з названих праць— це величезні, на кілька томів, збірки, що багато роботи й заходів коштували збірачам та упорядчикам, але дають зате справді невичерпний запас матеріялу до наукової роботи. Український етнографічний матеріял і взагалі праці з українознавства зявлялися і в деяких чужих виданнях, як „Этнографическое Обозрѣніе", „Русскій Филологическій Вѣстникъ", „Филологическія Записки", „Сборникъ Харьковскаго Историко-филологическаго Общества", „Луд" (у Львові), „Вісла" (у Варшаві), видання Краківської академії і т. и.

З окремих дослідників згадаємо ще: Оскара Кольберга, Х. Ящуржинського, Янчука, Б. Грінченка, М. Комарова, І. Манжуру, Я. Новицького, В. Ястребова, Д. Евариницького, А. Малинку, П. Мартиновича, Деболлана і Врабеля і т. и. Величезні заслуги на полі української етнографії має проф. М. Сумцов, що опріч великої сили етнографічних праць, дав огляд сучасної української етнографії, який кожному дослідникові повинен бути необхідним додатком до відомої історії української етнографії Пипіна.

(Дальше буде).

З НАГОДИ ЗБЛИЖАЮЧИХСЯ СВЯТ

висилаємо гроші до краю по зниженій оплаті й доручуємо

АМЕРИКАНСЬКИМИ ДОЛЯРАМИ

в місци замешкання адресата, на протязі 12-ти днів.

ПОВНА ГВАРАНЦІЯ — ЧЕМНА ОБСЛУГА

Тепер саме пора висилати святочний дар своїм кревним в краю.

Голоситься особисто або листовно в рідній мові до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ТЕПЕР ПОРА!

Для тих, котрі хочуть спровадити свою рідню з краю до Америки, чи виїхати сами з весною до краю жити, чи вернути назад БЕЗ ЖАДНИХ ПЕРЕПОН ДО АМЕРИКИ.

Зголоситься до нашого Бюра в Ню Йорку, а ми цілком безплатно порадимо Вам, як можна се без перешкод помагодити.

Наше Бюро перешле під повною гарантією Ваші гроші АМЕРИКАНСЬКИМИ ДОЛЯРАМИ і виплатить ті гроші Вашій родині АМЕРИКАНСЬКИМИ ДОЛЯРАМИ в місце призначення почтою чи телеграфічно.

НАШЕ БЮРО ПОЛАГОДЖУЄ:

всі так звані справи і американські нотаріально-адвокатські справи, переводимо контракти, повновласти і т. д., стягаємо спадки, залеглі платні, відшкодування та проче.

Продаємо і купуємо доми, льоти та фарми.

ВСІ ІНФОРМАЦІЇ ДАРОМ.

Зголошуйтесь особисто чи листовно до:

FOREIGN INFORMATION BUREAU,
144 E. 7th Street, - - - New York, N. Y.
БЕЛЯ І КЛИМКОВИЧ, завідателі.

ЧИТАЙТЕ ПРО ЗДОБУТИЙ ЛІК.

РЕВМАТИЧНІ НЕДУГИ: Невралгію, штивність, біль в кривах, мускулярні корчі і подібне, можете вилічити нашим ліком

„URSUS"

Маємо досвід, що урсус лічить людий терплячих тяжкі ревматичні болі, тому поручаємо тим, що до тепер не знайшли пільги. Всім висилаємо на замовленнє безплатно одну фляшину, а заплатите тоді, коли переконаєтеся про успіх.

— ЦІНА ЗА ФЛЯШОЧКУ З ОВНСИ ДВА ДОЛЯРИ. —

Кілька натирань вистарчить меньше терплячим, а в гіршім случаю потрібно 3 до 4 фляшочки. Більше потрібно коли недуга є розпросторена. Не терпіть болів, замавляйте сейчас.

URSUS MEDICAL CO., 821 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то звертіться до нас з замовленнєм.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШИЙ ЦІНІ ЯК ДЕШЕВШІ ЦІНІ ЯК ДЕ-ІНДЕ.

ST. NICHOLAS EMBLEM SOCIETY PASSAIC, N. J.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щоро всіх Українців удаватись до нас з повним довірєм, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми уділяємо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальог з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St., New York, N. Y.

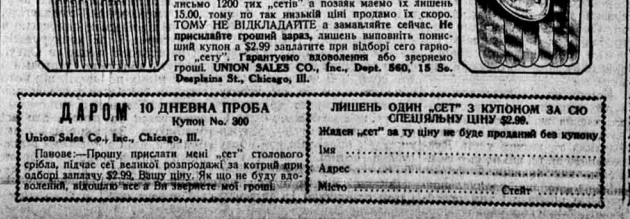

26 PIECE SILVER SET ONLY $2.99

ДАРОМ! 10-ДНЕВНА ПРОБА ДАРОМ!

Кожда господиня та приятелька сего письма повинна скористати з сеї подивляючої оферти бо такої дешевости ще нікто Вам не предкладав. Зобразіть собі що дістанете 26 штук столового срібла а се: 6 ножів, 6 відельців, 6 ложок, 6 малих ложочок, 1 ніж до масла, 1 ложочка до цукру, так як на ілюстрації вказано все за $2.99 ЛИШЕНЬ підчас сеї продажі. Кожда річ є солідного матеріялу, грубо нікльована і сріблєна ГАРАНТОВАНА НА 10 ЛІТ. Є се незвичайна дешевість бо від першого дня спродалисьмо 1200 тих „сетів" а позаяк маємо їх лишень 15.00, тому по так низькій ціні продаємо їх скоро. ТОМУ НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ а замавляйте сейчас. Не прислайте гроший зараз, лишень виповніть пониський купон а $2.99 заплатите при відборі сего гарного „сету". Гарантуємо здоровлєнє або зверненю гроші. UNION SALES CO., Inc., Dept. 560, 15 So. Desplaines St., Chicago, Ill.

ДАРОМ 10 ДНЕВНА ПРОБА
Купон No. 300
Union Sales Co., Inc., Chicago, Ill.
Панове:—Прошу прислати мені „сет" столового срібла, пічлас сеї великої розпродажі за котрий при одборі заплачу $2.99. Вашу ціну. Як що не буду вдоволений, відошлю все а Ви зверете мої гроші.

ЛИШЕНЬ ОДИН „СЕТ" З КУПОНОМ ЗА СЮ СПЕЦІЯЛЬНУ ЦІНУ $2.99.
Жаден „сет" за ту ціну не буде проданий без купону
Імя .....
Адрес .....
Місто ..... Стейт .....

І. Мисаленко.

ПРИКАЗ

Його прикликав курінний
І каже: „Ось тобі приказ:
Сідлай найлучшого з коний
Поїдеш з листом в полк сейчас.
Справа пильна. Може ще днесь
Ляхи до наступу підуть.
Нас мало. Уступать прийдесь
Як більше сил нам не дадуть.
Так їдь! Не здержуйся нігде
Вороному осторгів дай.
Як приказ сповнений буде
До куріня скоро вертай".
Стрілець малий листок сховав
І сів на бистрого коня,
Честх-отаманови віддав
І помчась полем як стріла.

— — — — — — — —

В природі тихо. Літня ніч
Обнявшись з сном спокійно спить.
На небі сяє зір безлич
І місяць сходить поміж них.
Часом вітрець зашелестить
Колосем збіжа... десь в траві
Полевий коник засвершить
І знову тихо хоч мак сій.
Нараз чогось здержався кінь...
Невже так скоро утомивсь?
І в ту же мить гарматний гіпм
Далеко полем покотивсь.
— Батерія дала огня
Це наступ вже мабуть почавсь —
Подумав і вдарив коня
А цей мов вихор знов погнавсь.
Ось ні взайхав вже у ліс,
А там за лісом буде полк...
Нараз в корчах десь грянув кріс
Із уст стрільця почувся зойк.
„Ворог утаєний в корчах
Шле гостру кулю на привіт"
Подумав молодий козак
І ще лишій смертельно зблід.
„Коб швидше з ліса у село,
Коб міг я ще письмо віддать" —
А в грудях сильно запекло —
Поцінив добре ворог знать.
Ще раз коня він потиснув
А сам до гриви похилився...
І ледви темний ліс линув
Як стій на землю повалився...
Сердешний з болю застогнав
Когось на поміч призива...
Вороний сумно заїржав
Й вернув до куріня знова.

— — — — — — — —

А тимчасом сильна стрільба
З крісів й гармат позаду йде.
Кипить завзята боротьба
Наш курінний на поміч жде
— О Боже мій! Невже я тут
Так марно згину, пропаду —
Шепче стрілець. Там наших бють
Невже в село я не дійду? —
І спершись на одній руці
Помалу шляхом він повзе
І бачить: там он на луці
Під лісом коні хтось пасе.
Стрілець він голосом гукнув:
„Гей люде добрі, хто там є?!"
І ждав недовго — вже біжить
Щось чорне і над ним стає.
Був це хлопчина ще малий,
Він з кіньми в полі ночував,
Почув як кликав вістовий —
Прибіг до него і спитав:
„Хто тут лежить? Не стрілець наш?
Як може були там в огні!
Ляхи мабуть ранили вас...
Скажіть: не втічуть наші, ні?...
„Мій добрий хлопче — не питай
Що ш... Тепер на це не час...
Чим скорше на коня сідай
Спови за мене мій приказ
Ідоручи цей лист у полк.
Лиш скоро, скоро... Наші ждуть
На свіжу поміч"... І замовк
На віки вічні мабуть.

— — — — — — — —

В ровах стрілецьких не гаразд —
Що хвиля то один паде...
Вже наші подаються взад —
Цеж десять на одного йде!
В тім крізь сонч чує що хтось там
У двері голосно стучить.
—Гей хто там?!—крикнув—Хай ввійде!
І ввійшов чура, — а за ним
Хлопя якесь ще молоде
З лицем схвильованим, блідим.
І так говорить: „Нині я
Ночію в полі коні пас
Зустрів раненого стрільця...
Він дав мені якийсь приказ —
І я його у полк відвав, —
А сам вернувся знов під ліс
Де стрілець мертвий вже лежав.
І я домів його привіз.
Та хто мертвий — не воскресне
Як свій його похороніть
А на місце його мене
До куріня свого прийміть
Хоч я малий ще — та дарма —
Зброю в руках зможу держать
Для краю рідного добра
Я не злякаюсь умирать".
І того дня малий вступив
В ряди українських борців
І не раз приклом служив
Для старших від себе стрілців.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ свого мужа Гринька Міхаленко, родом з села Діброї, повіт Бережани, Галичина. Тому 6 літ як пішов від мене і чутки не дає по собі. Хтоб знав його адресу, або ти сам мужу, прошу зголоситись на адресу:

MARY MICHALECZKO,
9615 Holton Ave., Cleveland, O. 66-69

ПОТРІБНО двіста родин хотячих мати свої доми і можуть заплатити $200 або більше; виборовi з 4-5-6 кімнат доми; легкі услівя. Melzer, Room 401, 123 Liberty St., N. Y. City. 65-66

ПОШУКУЮ своєї рідної сестри Гаськи Крупкаї в дуже важній справі. Має знакомитих в Ню Йорку. Прошу, Сестро, зголоснся сейчас до мене на мою понизшу адресу: СЕМКО КРУПКА, 83 Hope Ave., Passaic, N. J. 65-66

ДО ВИНАЙМУ новий дім, дво поверховий но 6 кімнат з всіми уліпшенями, одна мінута ходу від Springfield, Maplewood стріткари. Рент $30. Адреса: 65-66

HNAT NOWAK,
5 Oregon Street, Vaux Hall, N. J.

NORTH ARLINGTON напроти публичної школи на Ridge Road під будову лоти 25x100. $200 завдатку, $15 місячно. Всі уліпшення, вода, газ, електрика і хідники. Можна будувати сейчас. Позички на будову. Public Service Development Corp., 123 Liberty St., New York City. 65-66

ПОШУКУЮ своїх сестер Юлії і Еви Шелестяк з села Мінк, повіт Новий Санч, Галичина, котрі мають перебувати в Пасейку, Н. Дж. Хтоби о них знав або вони самі, прошу подати мені адресу. 65-66

HNAT SZELESTIAK,
Box 29, Hastings, Pa.

ВІДІЗДЖАЮЧИ на полудне, продам сейчас зі стратою гарний новий дім за $9.700, готівкою $2200. Гарантую позичку в Будівничім Товаристві на $9000. Вартість $15.00. Голоситися до: 66-68

MR. LAMB, Iselin, N. J.

NEWARK, N. J.

Даю до відома, що маю на продаж пару домів в добрім місци і маю бучерню і гросерию. Інтерес виробленний. Хто хоче купити, прошу зайти до мене в дому У. Р. Спілки.

S. GRENTUS,
59 Beacon Street, Newark, N. J.

НА ПРОДАМ „ПУЛ РУМ" (POOL ROOM)

в добрім положенню. Бизнес від 8. рано до 11 в вечер. Добра нагода для Українця. Голоситься цілий день до:

POOL ROOM,
39 E. 4th Street, New York, N. Y. 66-69

Лікарська канцелярія українського
ДОКТОРА К. БІЛИКА
при співучасти лікарів, недавно прибувших в краю
91 ST. MARK'S PLACE
(8-ма улиця, коло 1-ої Евн)
Урядови годинни: від 8. до 10. рано; від 6. до 8. вечер Tel. Dry Dock 5143

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операциї. Дає недужим безплатнуораду.
DR. B. HOHENBERG
203 EAST 13th STREET
близько 3-ої Евн
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 9-ої рано до 8-ої вечер.
Tel. Stuyvesant 4032

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло церкви св. Юрія
Говорить по українськи
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найновійші електричні апарати.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
як легких, мочуча, нирок, печінки, кишок і шкірних недуг, висипнє перелів, ревматизм, острі нервові і хрящеві недуги. Порада даром.
Dr. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. а Irving Place
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ
Учитись АКУШЕРІЇ в такій школі що в своїй хаті від нашого дирекциєю; тарання, цілковита і скора наука; найдешевсь кождого часу. По укінченю ВИДАЄМО ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St. New York City. Tel.: Lexington 4219.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
120 E. 7th St., New York City
Telephone: Orchard 2568